

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ (ΚΥΠ ΘΕ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Τμήμα Κοινωνιολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	431051	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κοινωνιολογία του Ελεύθερου Χρόνου και του Τουρισμού		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Κατ' επιλογή υποχρεωτικό- ειδικού υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με το πέρας του μαθήματος αναμένεται ότι οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

- εισαχθούν στις θεωρητικές προσεγγίσεις του ελεύθερου χρόνου και του τουρισμού στις διαφορετικές πειθαρχίες των κοινωνικών επιστημών.
- εξοικειωθούν με την ιστορικότητα της ανάπτυξης του τουριστικού φαινομένου στην Ελλάδα αλλά και διεθνώς.
- κατανοήσουν τις ιστορικές και κοινωνικές προϋποθέσεις για την επέκταση των δραστηριοτήτων του ελεύθερου χρόνου και του τουρισμού για διευρυμένες κοινωνικές κατηγορίες.
- ενθαρρυνθούν και να αναστοχαστούν, μέσα από τα θεωρητικά εργαλεία των σπουδών του ελεύθερου χρόνου, όψεις των αναδυόμενων μορφών ζήτησης στην παραγωγή πολιτισμικών προϊόντων και υπηρεσιών αναψυχής.
- έρθουν σε επαφή με τις βασικές κοινωνιολογικές και ανθρωπολογικές μελέτες που προσεγγίζουν κοινωνιολογικά το τουριστικό φαινόμενο, με ιδιαίτερη έμφαση τις έρευνες που εστιάζουν στην περίπτωση της ελληνικής κοινωνίας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

.....

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Άλλες...

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

.....

Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Αυτόνομη εργασία
Παράγωγή νέων επιστημονικών ιδεών

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα “Κοινωνιολογία του Ελεύθερου Χρόνου και του Τουρισμού” αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις στην μελέτη του τουρισμού και του ελεύθερου χρόνου στις κοινωνικές επιστήμες και να συμβάλει στην κατανόηση των ιστορικών προκείμενων και των κεντρικών σταθμών της διαδρομής του τουριστικού φαινομένου τόσο στην Ελλάδα όσο και διεθνώς.

Η μεταπολεμική ανάπτυξη του τουρισμού και των υπηρεσιών αναψυχής είναι στενά συνυφασμένη με την ανάπτυξη του κράτους πρόνοιας, των πολιτικών πλήρους απασχόλησης και της κεντρικής ρύθμισης κατά τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια. Ταυτόχρονα, η εξέλιξη του συναρθρώνεται με την εκρηκτική ανάπτυξη των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών την επαύριο του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου που προσέφεραν τη δυνατότητα

σχεδιασμού και προώθησης ολοκληρωμένων τουριστικών προϊόντων με τη μορφή των «τουριστικών πακέτων» από τη δεκαετία του '50 και μετά. Ωστόσο, οι παραπάνω εξελίξεις δεν μπορούν να διαχωριστούν από τις τεκτονικές μεταβολές που συνοδεύουν τη συγκρότηση του μεταπολεμικού κοινωνικού υποκειμένου και οι οποίες έθεσαν τησχόλη, τη διευρυμένη κατανάλωση και την «απόλαυση» στο επίκεντρο του τρόπου συγκρότησης της έννοιας του πολίτη.

Στην βάση αυτή το μάθημα χωρίζεται σε τρεις διακριτές θεματικές ενότητες:

A) Στην πρώτη ενότητα οι φοιτητές/τριες θα έρθουν σε επαφή με τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις στο πεδίο των σπουδών του ελεύθερου χρόνου και στην πειθαρχίες της κοινωνιολογίας και της ανθρωπολογίας του τουρισμού.

B) Στην δεύτερη ενότητα οι φοιτητές/τριες θα εξοικειωθούν με τα βασικά ιστορικά ορόσημα από στην ανάπτυξη του διεθνούς και του ελληνικού τουρισμού.

Γ) Στην Τρίτη ενότητα οι φοιτητές/τριες θα έρθουν σε επαφή με έρευνες που καταπιάνονται με τις πολιτισμικές αναπαραστάσεις και τις μορφές κοινωνικού μετασχηματισμού που ενεργοποιήθηκαν από την ανάπτυξη του τουρισμού, ιδιαίτερα στην περίπτωση της ελληνικής κοινωνίας μεταπολεμικά

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Δια ζώσης παράδοση</p>		
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμα e-class</p>		
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>	
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>39 ώρες</p>	
	<p>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</p>	<p>61 ώρες</p>	
	<p>Εκπόνηση εργασίας ή Προετοιμασία γραπτής εξέτασης</p>	<p>50 ώρες</p>	
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>150 ώρες</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων,</i></p>	<p>Ελληνικά, Γραπτή απαλλακτική εργασία ή γραπτή εξέταση</p>		

Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Apostolopoulos Yiorgos, Leivadi Stella & Yiannakis Andrew, *The Sociology of Tourism: Theoretical and empirical investigations*, Λονδίνο, Routledge, 1996.
- Βέμπλεν, Θορνστάιν, *Η θεωρία της αργόσχολης τάξης*, Αθήνα, Κάλβος, 1982.
- Βλάχος, Άγγελος Φ., *Τουρισμός και δημόσιες πολιτικές στη σύγχρονη Ελλάδα (1914-1914-1950)*, Αθήνα, Εκδόσεις Κέρκυρα, 2016.
- Berghoff, Hartmut, Korte Barbara, Schneider Ralf and Harvie Christopher (επιμ.), *The Making of Modern Tourism: The Cultural History of the British Experience, 1600-2000*, Palgrave Macmillan, Χάμπσάϊρ, 2002.
- Γεωργούλας, Στράτος, *Η κοινωνία του ελεύθερου χρόνου*, Αθήνα, Πεδίο, 2010.
- Boissevain, Jeremy (επιμ.), *Coping with Tourists: European Reactions to Mass Tourism*. Πρόβιντενς: Bergham Books, 1996.
- Buck-Morss, Susan, «Semiotic Boundaries and the Politics of Meaning: Modernity on Tour – A Village in Transition.» Στο *New Ways of Knowing*, (επι.) Marcus G. Raskin & Herbert J. Bernstein, 200-236. Τότοβα: Rowman and Littlefield, 1987.
- Caillois, Roger, *Τα παιχνίδια και οι άνθρωποι: Η μάσκα και ο ίλιγγος*, Αθήνα, Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου, 2001.
- Margarita Dritsas, «Water, Culture and Leisure: From Spas to Beach Tourism in Greece during the Nineteenth Centuries». Στο *Water, Leisure and Culture: European Historical Perspectives*, (επι.) Susan Canderson & Bruce H. Tabb 199-204. Οξφόρδη: Berg, 2002.
- Margarita Dritsas, *Tourism and Business during the Twentieth Century in Greece: Continuity and Change*. Στο *Europe at the Seaside*, (επι.) Luciano Sagreto, Carles Manera & Malfred Pohl, 49-71. Νέα Υόρκη: Bergham, 2009.
- Elias, Norbert & Ερικ Ντάνινγκ, *Αθλητισμός και ελεύθερος χρόνος στην εξέλιξη του πολιτισμού*, Elias, Norbert, *Η διαδικασία του πολιτισμού*, Αθήνα, Αλεξάνδρεια, 1997.
- Ζαχαράτος Γεράσιμος Ν., *Package Tour*, Αθήνα, Προπομπός, 1999.
- Galani-Moutafi Vasiliki, «From Agriculture to Tourism: Property, Labor, Gender, and Kinship in a Greek Island Village (Part One)». *Journal of Modern Greek Studies*, vol. 11, no 2 (1993): 241-270.
- Galani-Moutafi Vasiliki, «From Agriculture to Tourism: Property, Labor, Gender, and Kinship in a Greek Island Village (Part Two)». *Journal of Modern Greek Studies*, vol. 12, no 1, (1994): 241-270.
- Hall, Stuart & Tony Jefferson, *Resistance Through Rituals: Youth Subcultures in Post-War Britain*, Λονδίνο, Routledge, 1993.
- Harris, Davis, *Ελεύθερος χρόνος: Θεωρία και Πράξη*, Αθήνα, Πλέθρον, 2011.
- Inglis Fred, *The Delicious History of the Holiday*. Λονδίνο: Routledge, 2000.
- Κορωναίου, Αλεξάνδρα (επιμ.), *Κοινωνιολογία του ελεύθερου χρόνου*, Αθήνα, Νήσος, 1996.
- Kenna Margaret E., «Return Migrants and Tourism Development: An Example from the Cyclades». *Journal of Modern Greek Studies*, vol. 11. no. 1 (1993): 75-95.

- Kopper, Christopher M., «The Breakthrough of the Package Tour in Germany after 1945». *Journal of Tourism History*, no 1 (2009) 67-92.
- Lanfant Marie-Francoise, Allcock John B. & Bruner Edward M. (επιμ.), *International Tourism: Identity and Change*, Λονδίνο, Sage, 1995.
- Lofgren Orvar, *On Holiday: A History of Vacationing*, Λος Άντζελες, University of California Press, 1999.
- Μπωντριγιάρ, Ζαν, *Η καταναλωτική κοινωνία*, Σκόπελος, Νησίδες, 2000.
- MacCannell Dean, *The Tourist: A New Theory of the Leisure Class*, Λος Άντζελες, University of California Press, 1999.
- Νικολακάκης, Μιχάλης, «Μοντέρνα Κίρκη»: Τουρισμός και ελληνική κοινωνία την περίοδο 1950-1974, Αθήνα, Αλεξάνδρεια, 2017.
- Nikolakakis Michalis, "Tourism, Body, and Seaside. Recreational Practices in Postwar Greek Society until 1974", στο Kornetis K., Kotsovoli E., Papadogiannis N. (επιμ.), *Gender and Consumer Cultures in late- and post-authoritarian Greece, Spain, and Portugal, 1960s -1980s*, Νέα Υόρκη: Bloomsbury, 2016, σσ. 103-117.
- Nikolakakis Michalis, "Representations and Social Practices of Alternative Tourists in Postwar Greece to the End of the Greek Military Junta", *Journal of Tourism History*, σσ. 5-17, Vol. 7, No. 1-2 (2015).
- Pack, Sasha D., *Tourism and Dictatorship: Europe's Peaceful Invasion of Franco's Spain*. Νέα Υόρκη: Palgrave, 2006.
- Parker, Stanley, *The Sociology of Leisure*, Λονδίνο, International Publication Service, 1976.
- Ρήσμαν, Ντέιβιντ, *Το μοναχικό πλήθος*, Σκόπελος, Νησίδες, 2001.
- Ritzer, George, *The McDonaldization of Society*, Λος Άντζελες, Sage, 2015.
- Rojek, Chris, *Decentring Leisure: Rethinking Leisure Theory*, Λονδίνο, Sage, 1995.
- Rojek, Chris (επιμ.), *Touring Cultures: Transformations of Travel and Theory*, Λονδίνο, Routledge, 1997.
- Rojek, Chris, *The Labour of Leisure: The Culture of Free Time*, Λονδίνο, Sage, 2009.
- Smith, Valene L. (επιμ.), *Host and Guests: The Anthropology of Tourism*, Φιλαδέλφεια, University of Pennsylvania Press, 1989.
- Τσάρτας, Πάρις Α., *Ελληνική τουριστική ανάπτυξη: Χαρακτηριστικά, διερευνήσεις, προτάσεις*, Αθήνα, Κριτική, 2015.
- Urry, John, *The Tourist Gaze*, Λονδίνο, Sage, 2002.
- Walton, John K.(επιμ.), *Histories of Tourism: Representation, Identity and Conflict*, Τορόντο: Channel View Publications, 2005.
- Χουιζίνγκα, Γιόχαν, *Ο άνθρωπος και το παιχνίδι*, Αθήνα, Γνώση, 1989.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Tourism Studies, Annals of Tourism Research, Journeys, Tourism Geographies, Journal of Tourism and Cultural Change, Journal of Tourism History, Leisure Studies, Journal of Tourism and Leisure Studies κ.α.